

Fylkesmannen i Hordaland

Saksbehandler, interntelefon
Jørgen Aarø, 55 57 20 46
Rune Mikkelsen, 55 57 21 81

Vår dato
17.04.2015
Deres dato

Vår referanse
2014/15713 433.2
Deres referanse

Olaus Krøger
Hauglandshella 48
5310 Hauglandshella

Delvis omgjort vedtak etter klage – utsetting av sitkagran til skogbruksformål

Olaus Krøger har klaget på avslått søknad om utsetting av sitkagran på gnr. 15 bnr. 22 og 50 i Askøy kommune. Etter klagebehandling har Fylkesmannen i Hordaland delvis omgjort vedtaket og gir løyve til utsetting av sitkagran i deler av området. Godkjent utsettingsområde er tegnet inn på kartvedlegget. Det er knyttet vilkår til løyvet.

Vi viser til din klage datert 5. mars 2015. Klagen gjelder avslaget du fikk på søknaden om utsetting av sitkagran på gnr. 15 bnr. 22 og 50 i Askøy kommune, datert 13. februar 2015. Klagen er framsatt av innen tre uker etter at vedtaket ble fattet. Vilåårene for å behandle klagen er oppfylt, jf. forvaltningsloven §§ 28, 29, 30 og 32.

Saken er behandlet etter forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål. Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 er lagt til grunn for saksbehandlingen, i tråd med naturmangfoldloven § 7.

Innholdet i klagen

Klagen din er rettet mot det du mener er feil ved skjønnsutøvelsen i saken. Du skriver i konklusjonen at spredningsfare fra nyplanting av sitkagran i området er til stede, men at denne vil reduseres ved å dekke en større del av arealet med norske treslag. Videre skriver du at lønnsomheten ved planting av sitkagran bør vektlegges mer. Følgende momenter trekkes frem i klagen:

- Erfaring med sitkagran på Askøy viser at de er hogstmodne noe før 60-70 års alder.
- Furu og norsk gran er dårlige alternativ til sitkagran i det aktuelle området fordi:
 - Sitkagran har 30 % større tilvekst enn norsk gran og dobbelt så stor tilvekst som furu.
 - Området er utsatt for vær og vind, noe som medfører dårlig kvalitetsutvikling for furu. Det var bare 10 % sagtømmer i den avvirkede furuskogen, mens det ved normal kvalitetsutvikling ligger på 40-50 %. Norsk gran får også dårlig kvalitetsutvikling ved klimatisk vanskelige forhold.

- Sitkagran får små reduksjoner i kvalitetsutvikling under klimatiske vanskelige forhold.
- Samlet belastning som følge av tiltaket vil ikke øke fordi:
 - Når denne bestanden er hogstmoden vil eksisterende bestander i området være avvirket.
 - Det har blitt plantet lite sitkagran i området de siste årene og det kommer derfor lite ny, frøbærende sitkagran fremover. Samlet belastning vil derfor gå ned med tiden.
 - Ved å dekke åskammen med norsk gran og konsentrere sitkagran ned mot dalsøkket vil uønsket spredning blir begrenset.

Vurdering

Etter § 7 i naturmangfoldloven skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved offentlig myndighetsutøvelse. Vurderingene skal komme frem av saksutgreiingen.

Vi baserer saksbehandlingen på saksutgreiingen i vårt vedtak datert 13. februar 2015 og på klagen datert 5. mars 2015 jf. § 8 i naturmangfoldloven om krav til kunnskapsgrunnlaget. I tillegg var vi på befaring på plassen sammen med grunneier 7. april 2015. På bakgrunn av dette mener vi saken er tilstrekkelig opplyst og at føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 har liten relevans.

Utsettingsområdet er på 80 daa

På vår synfaring med tiltakshaver 7. april 2015 ble det gjort klart at beskrivelsen av tiltakets omfang på 32 daa fra Askøy kommunes befaring i området ikke stemmer. Vårt kart fra høringen viser det omsøkte utsettingsområdet, som er på 80 daa.

Spredningsfaren er størst fra toppen av åskammen

Det aktuelle utsettingsområdet ligger delvis på en åsrygg som hever seg over landskapet rundt og fortsetter nedover en skråning mot et dalsøkk. Planting på eksponerte plasser er ikke tilrådelig ettersom spredningsfaren fra slike plasser øker og er vanskelig å kontrollere. Du trekker frem at sitkagran er bedre egnet enn gran på klimatiske vanskelige forhold utsatt for mye vær og vind. Selv om dette er tilfelle, vil planting nettopp på slike steder føre til økt spredningsfare.

Etter § 8 andre ledd i forskriften skal skogeier i rimelig utstrekning treffe tiltak for å hindre spredning av utenlandske treslag. I avslaget vårt la vi vekt på at det opprinnelige forslaget om å plante norsk gran eller furu i et belte langs skråningen mot vest i liten grad ville begrense uønsket spredning av sitkagran. Du skriver i klagen at spredningsfaren kan reduseres ved å utvide dette beltet til å dekke toppen av åskammen og begrense sitkagran til mindre eksponerte deler av området ned mot dalsøkket. En slik differensiering vil kunne begrense spredningsfaren, men merk at DN-utredning 8-2012 sier at det mest utsatte stedet for vindspredning av frø er øverste delen av en skråning, før selve bakketoppen. Det er derfor nødvendig at et slikt belte er tilstrekkelig bredt for å oppnå ønsket effekt.

Tiltaket vil øke samlet belastning på området

Du skriver i klagen at eksisterende felt med sitkagran i området vil være avvirket når det planlagte feltet blir hogstmodent. Du mener derfor at tiltaket ikke vil øke samlet belastning i området, men heller bli redusert over tid. Dette vil bare være tilfelle dersom avvirkede felt blir gjenplantet med norske treslag. Videre tar vi utgangspunkt i dagens situasjon og at det her er snakk om treslagsskifte fra stedegen furu til sitkagran. Vår vurdering er at tiltaket vil øke samlet belastning på området, jf. § 10 i naturmangfoldloven. Avgrenses sitkagran til mindre eksponerte deler av området vil spredningsfaren derimot minimeres og påvirkningen bli redusert.

Erfaring med sitkagran fra plassen er positive

Du skriver i klagen at dine erfaringer med sitkagran fra plassen er positive, at trærne er hogstmodne før de når 60-70 års alder og at furu og norsk gran er dårlige alternativ ettersom de har dårlig kvalitetsutvikling under klimatisk vanskelige forhold. Du ber om at dette blir vektlagt mer i saksbehandlingen.

Etter prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder i naturmangfoldloven § 12 skal det tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikk og lokalisering som gir de beste samfunnsmessige resultater. Dette skal gjøres gjennom en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet, samt økonomiske forhold. I den sammenheng er det relevant at sitkagran gir høyere tilvekst, bedre kvalitetsutvikling og er mer motstandsdyktig enn alternativene i dette området. Dette veier imidlertid ikke tyngre enn hensynet til naturmangfoldet og faren for uønsket spredning av sitkagran. Begrenses derimot utplantingen av sitkagran til deler av området der det er minimal fare for spredning kan sitkagran benyttes.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Etter § 11 i naturmangfoldloven skal kostnadene ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver. Det følger i tillegg krav til aktsomhet og plikt til å begrense spredning av fremmede treslag av § 8 i forskriften. Tiltakshaver plikter å holde kontroll med spredning og fjerne eventuelt oppslag av sitkagran.

Vedtak

Som følge av momenter som er kommet frem i klagen endrer vi vedtaket datert 13. februar 2015 der Olaus Krøger fikk avslag om utsetting av sitkagran, jf. forvaltningsloven § 33 andre ledd.

Olaus Krøger får løyve til utsetting av sitkagran på gnr. 15 bnr. 22 og bnr. 50 i Askøy kommune. Følgende vilkår er knyttet til løyvet:

- Løyvet gjelder området opptegnet på kartvedlegget til dette brevet (31 daa).
- Eventuell spredning av sitkagran skal overvåkes og fjernes i et 100 meter bredt belte rundt feltet.
- Skogeier skal utarbeide plan for internkontroll som skal vises frem ved eventuelle tilsyn. I tråd med § 10 i forskriften skal denne minst inneholde:
 - Rutiner for å sikre at krav i eller i medhold av forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, samt vilkår i dette løyvet, blir fulgt.

- Rutiner dersom det oppstår avvik, samt opplysninger om hvem som er ansvarlige for at rutinene blir fulgt.
- Rutiner for å hindre at avvik gjentar seg og opplysninger om hvem som er ansvarlige.
- Alle trær skal hogges ved hogstmoden alder.
- Etter hogst må nytt oppslag av sitkagran fjernes etter fem år dersom arealet ikke blir gjenplantet med sitkagran.
- Ved avvik fra vilkårene til dette løyvet eller forskriften kan ansvarlig myndighet oppheve, endre eller sette nye vilkår til løyvet i samsvar med naturmangfoldloven § 67.

Løyvet er gyldig i tre år fra den dato det er gitt.

Klagefrist

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Fylkesmannen i Hordaland.

Med hilsen

Kjell Kvingedal
miljøvernssjef

Jørgen Aarø
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift.

Kopi

WWF og Sabima har bedt om å få kopi av vedtak om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål og derfor satt som kopimottakere.